

PÖÖRMETE LUMEST PUHASTAMINE AKTSIASELTSI EESTI RAUDTEE MAJANDAMISEL OLEVAL RAUDTEETARISTUL

1. Eesmärgid ja kasutusala	1
2. Mõisted.....	1
3. Üldine	1
4. Pöörmete puhastamise töö korraldamine.....	2
5. Nõuded tsentraliseeritud pöörmete puhastamisel	3
6. Täiendavad ohutusnõuded pöörmete lumest puhastamisel	4
7. Seonduvad dokumendid.....	4

1. Eesmärgid ja kasutusala

Juhendiga „Pöörmete lumest puhastamine aktsiaseltsi Eesti Raudtee majandamisel oleval raudteetaristul“ määratletakse pöörmete lumest ning jääst puhastamise kord ohutu ja katkematu raudteeliikluse tagamiseks.

2. Mõisted

Pöörang – pöörme osa, mis koosneb raamrööbastest, sulgrööbastest ja seademehhanismist.

Pööre – seade raudteeveeremi juhtimiseks ühelt teelt teisele, mis koosneb pöörangust, vaherööbastest ja riströöpast koos juhtrööbastega.

Tsentraliseerimata pöörang – pöörang, mille sulgrööpaid seatakse ümber käsitsi vahetult pöörme juures paikneva seademehhanismiga.

Tsentraliseeritud pöörang – pöörang, mille sulgrööpaid, liikuva südamikuga riströöpa puhul ka liikuvat südamikku, seatakse ja mille asendit kontrollitakse juhtimiseseadmete abil.

3. Üldine

3.1. Aktsiaseltsi Eesti Raudtee (edaspidi ER) kasutuses ja vastutusalas olevaid pöörmeid võivad puhastada ER töötajad ning teiste ettevõtjate töötajad (edaspidi pöörmepuhastaja), kes vastavad järgmistele nõuetele:

- vanus vähemalt 18 aastat;
- on läbinud vastava väljaõppe ning omavad raudtee teemehaaniku abi, tase 2 või muud raudteevaldkonna kutset, mille kutsestandardi tööülesannetes on ette nähtud kas lumetõrjetööde tegemine raudteel või pöörmetel kontrolltoimingute läbiviimine ja/või pöörmete hooldustööde läbiviimine;
- on tutvunud tööülesannete täitmiseks vajalike juhenditega, sh tunneb konkreetse(te) jaama(de) eripära, pöörmete paiknemist ja numeratsiooni;
- kõik juriidilised isikud ja füüsilised isikud, kes ei ole Eesti Raudtee töötajad, peavad raudteemaal tegevuste teostamiseks taotlema tööloa vastavas jaamas.

3.2. Pöörmeid puhastatakse rongidispetšeri või jaama liikluskorraldaja (edaspidi liikluskorraldaja) juhtimisel raudteeveeremi liiklemise vaheaegadel. Pöörmete

puhastamiseks üldjuhul raudteeliikluse tingimusi (kiirusepiirang või liikluse ajutine sulgemine) ei muudeta.

3.2.1. Pöörmete puhastuse järjekorra määrab rongiliikluse olulisus:

- reisirongid;
- läbisõitvad kaubarongid;
- jaamasisene manöövr töö.

3.3. Pöörmepuhastajal peab olema töötamisel raadiojaam, mis võimaldab kontakteeruda liikluskorraldajaga ja vastupidi, et tagada ohutus.

3.4. Liikluskorraldajal ja pöörmepuhastajal on pöörmete puhastamise ajal keelatud raadiojaama väljalülitamine.

3.5. Pöörmepuhastaja on kohustatud raadioside vahendusel kooskõlastama liikluskorraldajaga pöörmete puhastamistöde alustamise ja vahepealsed liikumised pöörmelt pöörme juurde ning peale tööde lõppu on pöörmepuhastaja kohustatud teavitama liikluskorraldajat tööde lõpetamisest.

3.6. Töökohal valgustuse kustumisel on pöörmepuhastaja kohustatud sellest teavitama liikluskorraldajat ning jätkama tööd juhul, kui pöörmepuhastaja hinnangul on tööpaik piisavalt ohutu.

3.7. Pöörmete puhastamisel kasutatakse selleks ettenähtud töövahendeid (luud, kaabits, labidas, kaasas kantav mootorõhuluud jne).

3.8. Pöörmete puhastamisel peab pöörmepuhastaja kasutama isikukaitsevahendeid ja pöörme raamrööpa ja sulgrööpa vahele asetavat peatumissignaali vaheklotsi (tsentraliseeritud pöörmete puhul).

4. Pöörmete puhastamise töö korraldamine

4.1. Pöörmepuhastaja on enne tööde algust kohustatud kontrollima töövahendite korrasolekut ning isikukaitsevahendite olemasolu.

4.2. Liikluskorraldaja määrab kindlaks pöörmete puhastamise tööplaani ja edastab tööülesande pöörmepuhastajale.

4.3. Pöörmepuhastajate tööle asumine fikseeritakse järgnevalt:

4.3.1. kui jaamas on jaama liikluskorraldaja, siis pöörmepuhastuse tööde tööjuht fikseerib jaamaseadmete järelevaatuse raamatusse LA-46 tööde alguse ja lõpetamise kuupäevad (teeb sissekande kogu lumetõrje tööde perioodiks). Jaama liikluskorraldaja kinnitab sissekande oma allkirjaga. Tööle asumisest ning tööde lõpetamisest igas konkreetses vahetuses teavitab pöörmepuhastaja jaama liikluskorraldajat täiendavalt raadioside teel;

4.3.2. kui rongiliikluse korraldajaks on rongidispetšer, siis tööle asumisest ning tööde lõpetamisest igas konkreetses vahetuses teavitab pöörmepuhastaja rongidispetšerit kas raadioside või mobiilside teel, millega tagatakse omavaheline suhtlusühendus. Rongidispetšer teeb edastatud informatsiooni põhjal liiklusgraafikule vastavad märkmed.

4.4. Lumetõrje jaotatakse sõltuvalt ilmastikuoludest tavaolukorraks ja lumesajuks.

4.4.1. Tavaolukord on olukord, kus ilmastik ei nõua pöörmete regulaarset puhastamist. Tavaolukorras puhastatakse pöörmeid eesmärgiga võimalikke tõrkeid ennetada.

5.6. Side katkemisel liikluskorraldajaga peab pöörmepuhastaja katkestama töö ning proovima muul moel taastada kontakti, et tagada ohutus. Tööd võib jätkata peale seda, kui liikluskorraldajale on edastatud informatsioon pöörmepuhastajate paiknemise kohta.

6. Täiendavad ohutusnõuded pöörmete lumest puhastamisel

6.1. Pöörmete lumest puhastamine toimub avatud rongiliikluse tingimustes ja on seetõttu kõrgendatud riskidega tegevus, eriti piiratud nähtavuse korral. Töötajatelt nõuab see erilist valvsust ja ohutusnõuete täpset järgimist.

6.2. Liikumised töökohale ja tagasi peavad toimuma mööda jaama skeemil toodud liikumisteid, või kui see ei ole võimalik siis kokkulepitud liikumisteedel, mis on töötajatele võimalikult ohutu (eemal peateedest, intensiivse manöövritöö piirkondadest jms).

6.3. Töökohale ja tagasi liikumiseks tuleb kasutada jaama skeemil näidatud ohutuid liikumisteid. Kui see pole võimalik, siis kasutatakse kokkulepitud liikumisteed, mis tagab töötajatele võimalikult suure ohutuse (hoiab eemal peateedest, intensiivse manöövritöö piirkondadest jms). Mistahes olukorras on keelatud:

- astuda rööpale;
- asetada kätt või jalga sulg- ja raamrööpa või riströöpa liikuva südamiku ja kõrvrööpa vahele;
- astuda sulgrööbaste vahelistele tõmmitsatele;
- seisva raudteeveeremi koosseisu või vaguni vahelt läbimine, kui see on vähem kui 10 meetrit või seisva veeremi eest või tagant läbimine lähemalt kui 5 meetrit.

6.4. Pöörmete lumest puhastamisel tuleb jälgida rööbasteel liikuvat raudteeveeremit, viimase lähenedes tuleb lahkuda teelt vähemalt 3 m kaugusele äärmisest rööpast, kui rong asub lähemal kui 600 m. Raudteeveeremi lähenemisel ja kõikidel muudel juhtudel, kui töötaja lahkub rööbasteelt, peab ta eemaldama kõik raudteele ajutiselt asetatud seadmed, inventari, töövahendid, s.h sulgema puhastamiseks avatud tõmmitsate katted ning vabastama ehitusgabriidi.

6.5. Elektrisoojendusseadmetega varustatud pöörmel ei tohi raamrööpa talda puhastada metallist tööriistadega.

6.6. Pöörmelid on lubatud puhastada ainult selleks ettenähtud töövahenditega.

6.7. Enne pöörmepuhastamist lumest on pöörmepuhastajal kohustus teha töökohale ohutustasku, et oleks võimalik tagada oma ohutus ja liikuda ohutusse asukohta läheneva raudteeveeremi eest ära tulenevalt punktist 6.4.

6.8. Ohutusnõuete eiramine võib tuua kaasa rasked tagajärjed töötajatele.

7. Seonduvad dokumendid

- Jaamaseadmete järelevaatuse raamat LA-46
- Tööohutusjuhend AS Eesti Raudtee raudteemaal töötamisel
- AS Eesti Raudtee raudteemaal tööde teostamiseks tööloa taotlemise ja väljastamise kord
- AS Eesti Raudtee tegevuseeskiri.